SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
IX kadencja
Marszałek Senatu
BPS.DPS.030.6.2023

Druk nr 3225
Warszawa, 15 maja 2023 r.

Szanowna Pani
Elżbieta Witek
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowna Pani Marszałek,

mam zaszczyt przekazać Pani Marszałek podjęte przez Senat na 62. posiedzeniu w dniu 11 maja 2023 r. uchwały:

- w sprawie ustawy o zmianie ustawy – Prawo o ruchu drogowym oraz niektórych innych ustaw,
- w sprawie ustawy o pomocy państwa w oszczędzaniu na cele mieszkaniowe,
- w sprawie ustawy o konsumenckiej pożyczce lombardowej,
- w sprawie ustawy o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz niektórych innych ustaw,
- **w sprawie ustawy o świadczeniu pieniężnym z tytułu pełnienia funkcji sołtysa**,
- w sprawie ustawy o Funduszu Ochrony Rolnictwa.

Przyjęcie poprawek Senatu może spowodować konieczność zmiany oznaczeń jednostek systematyzacyjnych, redakcyjnych lub ich fragmentów, w celu zachowania ciągłości numeracji albo ciągłości alfabetycznej, oraz w konsekwencji konieczność odpowiedniej korekty odesłań.

Z poważaniem

(-) Tomasz Grodzki

UCHWAŁA

SENATU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

z dnia 11 maja 2023 r.

w sprawie ustawy o świadczeniu pieniężnym z tytułu pełnienia funkcji sołtysa

Senat, po rozpatrzeniu uchwalonej przez Sejm na posiedzeniu w dniu 14 kwietnia 2023 r. ustawy o świadczeniu pieniężnym z tytułu pełnienia funkcji sołtysa, wprowadza do jej tekstu następujące poprawki:

1) w art. 2 w ust. 1 w pkt 1 skreśla się wyrazy „dwóch kadencji nie mniej niż przez";

2) w art. 2:

a) w ust. 1 w pkt 1 skreśla się wyrazy „na podstawie ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40 i 572)",

b) skreśla się ust. 3;

3) art. 3 otrzymuje brzmienie:

„Art. 3. Świadczenie przysługuje w wysokości:

1) 300 zł miesięcznie – dla osób, które pełniły funkcję sołtysa przez okres co najmniej 8 lat;

2) 400 zł miesięcznie – dla osób, które pełniły funkcję sołtysa przez okres co najmniej 12 lat;

3) 500 zł miesięcznie – dla osób, które pełniły funkcję sołtysa przez okres co najmniej 16 lat.";

4) w art. 4 w ust. 2 w pkt 1:

a) lit. d otrzymuje brzmienie:

„d) adres miejsca zamieszkania,",

b) w lit. e wyrazy „adres zamieszkania" zastępuje się wyrazami „adres miejsca zamieszkania";

5) w art. 5 w ust. 5 wyrazy „za miesiące” zastępuje się wyrazami „za okres”;

6) dodaje się art. 5a w brzmieniu:

„Art. 5a. W razie spełnienia wymogu, o którym mowa w art. 2 ust. 1 pkt 1, uprawniającego do ubiegania się o świadczenie w kwocie wyższej niż otrzymywane, osoba uprawniona składa wniosek o przyznanie świadczenia w kwocie wyższej. Przepisy art. 4 i art. 5 stosuje się.”;

7) w art. 7 w ust. 6 wyrazy „w drodze” zastępuje się wyrazami „„ w formie”.

MARSZAŁEK SENATU

Tomasz GRODZKI

U Z A S A D N I E N I E

Senat, po rozpatrzeniu uchwalonej przez Sejm na posiedzeniu w dniu 14 kwietnia 2023 r. ustawy o świadczeniu pieniężnym z tytułu pełnienia funkcji sołtysa, proponuje wprowadzić do jej tekstu 7 poprawek.

Poprawki nr 1, 2, 3 i 6 wprowadzają merytoryczną korektę rozwiązań prawnych przyjętych w ustawie.

Ustawa – w brzmieniu uchwalonym przez Sejm – przyznaje prawo do świadczenia pieniężnego osobom, które pełniły funkcję sołtysa przez okres co najmniej dwóch kadencji jednak nie mniej niż przez 8 lat (art. 2 ust. 1 pkt 1). W przepisie tym określono dwie różne przesłanki czasowe, które determinują prawo do tego świadczenia, z których jedna ma charakter zmienny (długość kadencji sołtysów w poszczególnych sołectwach może być różna). Takie brzmienie przepisu prowadzi do faktycznego zróżnicowania wymagań, które musi spełnić osoba ubiegająca się o świadczenie pieniężne z tytułu pełnienia funkcji sołtysa, przy czym to zróżnicowanie nie wydaje się być racjonalne i uzasadnione ze względu na cel, któremu ma służyć niniejsza ustawa tj. gratyfikacja finansowa dla sołtysów, którzy ze względu na okres pełnienia tej funkcji szczególnie zasłużyli się społeczności lokalnej. Rozwiązanie prawne, które różnicuje sytuację prawną osób podobnych (sołtysów pełniących tą funkcję na podstawie ustawy o samorządzie gminnym), uzależniając prawo do uzyskania świadczenia pieniężnego od pełnienia funkcji sołtysa przez różny okres, uzależniony od długości kadencji w danym sołectwie, należy ocenić jako naruszające zasadę równości (art. 32 ust. 1 Konstytucji). W związku z powyższymi zastrzeżeniami, Senat przyjął **poprawkę nr 1**, zgodnie z którą prawo do świadczenia pieniężnego związane jest wyłącznie z wymaganą liczbą lat pełnienia funkcji sołtysa, a nie ilością kadencji.

Ponadto, zdaniem Izby, wysokość świadczenia pieniężnego powinna proporcjonalnie wzrastać wraz z liczbą lat „przepracowanych" przez danego sołtysa na rzecz społeczności lokalnej. **Poprawki nr 3 i 6** różnicują wysokość świadczenia pieniężnego podwyższając jego kwotę do 400 zł dla osób pełniących funkcję sołtysa przez co najmniej 12 lat, oraz do 500 zł przy okresie pełnienia funkcji sołtysa przez okres co najmniej 16 lat. Przyznanie świadczenia w kwocie wyższej niż otrzymywane dotychczas następować będzie na wniosek uprawnionego.

Poprawka nr 2 ma na celu objęcie prawem do świadczenia pieniężnego także sołtysów, którzy pełnili tą funkcję wyłącznie na podstawie przepisów obowiązujących przed dniem wejścia w życie ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym. Zdaniem senatorów, sołtys przed rokiem 1990 miał *de facto* te same kompetencje i obowiązki co sołtys wybrany na podstawie ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym – zbierał podatki, uruchamiał różne inicjatywy na poziomie społeczności wiejskiej. Pozbawienie prawa do świadczenia pieniężnego sołtysów, którzy pełnili tą funkcję przed rokiem 1990 jest rozwiązaniem prawnym dyskryminującym i w konsekwencji – naruszającym zasadę równości; w związku z tym zdecydowano o zmianie treści przesłanki z art. 2 ust. 1 pkt 1 ustawy oraz uchyleniu ust. 3 w tym artykule.

Poprawka nr 4 zmierza do zapewnienia zwięzłości przepisu prawnego (§ 5 Zasad techniki prawodawczej) poprzez wyeliminowanie powtarzającego się wyrazu „zamieszkania" i posłużenie się formułą „adres miejsca zamieszkania" (oczywistym jest, że wnioskodawca ma podać miejsce zamieszkania tj. miejscowość, w której przebywa z zamiarem stałego pobytu – zgodnie z art. 25 Kodeksu cywilnego, oraz adres związany z tym miejscem zamieszkania).

Senat proponuje także doprecyzowanie treści art. 5 ust. 5 ustawy w zakresie wskazania okresu, za który świadczenie pieniężne jest wypłacanie w terminie wskazanym w decyzji o jego przyznaniu. Przepis wskazuje , iż „świadczenie należne za miesiące do dnia wydania decyzji o przyznaniu tego świadczenia jest wypłacane w terminie określonym w tej decyzji". Należy jednak zauważyć, iż okres 60 dni na wydanie decyzji jest okresem maksymalnym; w przypadku wydania decyzji w terminie krótszym, świadczenie to będzie należne nie za miesiące, ale okres odpowiednio krótszy; stąd też proponuje się użycie bardziej elastycznej formuły językowej. **Poprawka nr 5** ma na celu doprecyzowanie przepisu poprzez odniesienie się do okresu (zamiast miesięcy), za który świadczenie pieniężne jest wypłacane w terminie wskazanym w decyzji o jego przyznaniu.

Przepis art. 7 ust. 6 ustawy przewiduje, iż Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego ogłasza w drodze komunikatu zwaloryzowaną kwotę świadczenia pieniężnego. Przepis ten został sformułowany w sposób, który częściowo wykorzystuje formułę językową zastrzeżoną dla aktów normatywnych. Zwrot „określi, w drodze ... (rodzaj aktu)" zarezerwowany jest dla przepisów przyznających kompetencję prawotwórczą (§ 68 Zasad techniki prawodawczej). Komunikat organu nie jest aktem prawnym, ale wyłącznie oficjalną

informacją podaną do powszechnej wiadomości przez uprawniony organ, dlatego też formuła językowa użyta dla określenia zakresu uprawnień organu wydającego komunikat powinna być dostatecznie rozróżnialna od tej, która jest przewidziana dla wydania aktu normatywnego. Mając to na uwadze, proponuje się korektę językową, tak aby przepis stanowił o ogłoszeniu wymaganych tym przepisem informacji w formie komunikatu (**poprawka nr 7**).